

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

У контексті сучасних реалій, що характеризуються швидкими темпами технологічного прогресу, глобалізацією ринків і посиленням конкурентного середовища, промислові підприємства змушені невпинно вдосконалювати свої виробничі процеси, продукцію та управлінські стратегії. Інновації відіграють визначальну роль у забезпеченні конкурентоспроможності, адже вони дають змогу адаптуватися до динамічних змін, оптимізувати витрати, підвищувати якість товарів і відповідати зростаючим вимогам ринку. Концепція Індустрії 4.0, яка інтегрує автоматизацію, цифрові технології, штучний інтелект та Інтернет речей, докорінно трансформує виробничі підходи, роблячи інноваційну діяльність не лише конкурентною перевагою, а й необхідною умовою для виживання та розвитку в сучасних економічних умовах.

Глобальні виклики, зокрема екологічні кризи, необхідність сталого розвитку та еволюція споживчих пріоритетів, зумовлюють трансформаційні процеси у світовій економіці, що спонукають промислові підприємства переглядати свої бізнес-моделі. Впровадження інноваційних рішень стає не тільки інструментом підвищення економічної ефективності, але й механізмом виконання соціальних та екологічних зобов'язань. Це, у свою чергу, позитивно впливає на репутацію компанії, зміцнює її ринкові позиції та сприяє довгостроковій конкурентоспроможності в умовах глобального економічного середовища.

Одним із ключових завдань підприємства є обґрунтування стратегії інноваційного розвитку. Пріоритетність розв'язання даного завдання визначається: динамічністю змін, що виникають у мінливому зовнішньому середовищі, в якому функціонує підприємство; необхідністю прийняття ефективних і оптимальних рішень в умовах обмеженості ресурсів та різноманітністю методів і підходів до оцінки і вибору інноваційних проєктів [1].

Ефективність функціонування підприємницьких структур та конкурентоспроможність їх продукції у сучасних умовах економічних та геополітичних викликів неможливі без формування обґрунтованої стратегії інноваційного розвитку. Для цього необхідно визначити резерви збільшення інноваційної активності, створити потужний інноваційний потенціал, з'ясувати інноваційні пріоритети, спрямовані на задоволення потреб ринку. Створення ефективної системи впровадження інновацій на підприємстві повинно ґрунтуватись на дослідженні елементів та складових, з допомогою яких можна втілити інноваційні ідеї та рішення [2, с.34].

Формування інноваційної стратегії є критично важливим для забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств у сучасних умовах глобалізації, технологічного прогресу та екологічних викликів. Цей процес вимагає комплексного підходу: від аналізу зовнішнього середовища до впровадження та оцінки інноваційних проєктів. Успішна інноваційна стратегія базується на чітко визначених цілях, достатньому фінансуванні, кваліфікованих кадрах і сучасних технологіях, таких як Індустрія 4.0. Подолання викликів, як-от фінансові обмеження та опір змінам, а також використання можливостей (державна підтримка, співпраця, цифровізація), дозволить підприємствам не лише вижити в конкурентному середовищі, а й стати лідерами у своїх галузях.

Для ефективного формування інноваційної стратегії промислові підприємства можуть використовувати сучасні підходи:

- цифровізація та Індустрія 4.0 (впровадження технологій ШІ, IoT, великих даних (Big Data) для прогнозування попиту, оптимізації виробництва та зменшення витрат);
- використання цифрових двійників (digital twins) для моделювання виробничих процесів;
- розробка “проривних зелених технологій” (використання відновлюваних джерел енергії) для відповідності екологічним стандартам;
- впровадження принципів циркулярної економіки (переробка відходів, повторне використання матеріалів);
- участь у кластерах і технологічних платформах для обміну досвідом і ресурсами;
- співпраця з університетами та стартапами для створення інноваційних рішень;
- розробка персоналізованих продуктів і сервісів із використанням даних про споживчі уподобання.

Список використаних джерел

1. Грабчук І., Бугайчук В., Аляб'єва В. Стратегія інноваційного розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. №44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1861/1793>
2. Мігус І., Коваль Я. Інноваційний розвиток підприємств в умовах діджиталізації економіки. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № 2 (62). С. 159-165.
3. Чорна Н., Вандяк А. Об'єктивні передумови інноваційного розвитку підприємств в Україні. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2023. Випуск 1-2. С. 28-37.